

BAJTÁRSI

LEVÉL

1959. XII. évf. 11-12. sz. levél. 77. oldal. Utrecht, 1959. XI. 25.

KARÁCSONY.

Bűvös szó ez, különösen manapság, a hívő ember számára!

A karácsonyfát pótló kicsi ág, most még a legszegényebbnél is látható, és az illata sok mindent juttat az eszünkbe. Mert valamikor remek, nagy magyar fenyvesekben jártunk, ahol az illat - a természet sajátossága folytán - érezhetőbb, meggyőzőbb és balzsamosabb volt, mint bárhol is a világon!

Akkor, valamikor kevés volt a gond és töprengés, s a csilingelő szánok magát a békét és a megnyugvást jelentették.

Jelkép volt a karácsony, a családok megerősítője, maga a szeretet és a béke.

Amikor a családfő a jól ismert karácsonyi éneket a kicsi gyertyák szelid fénye mellett rákezdte, akkor szíve-szeretete a múltba tért vissza. Azokat látta, akik valamikor érte aggódtak és nagy szeretetüket néki adták, hogy azt most ő, a sokszor nehéz sorban levő gyermekeinek vagy unokáinak, továbbadja.

A hit és a szív birodalmában a karácsony nem más, mint maga a Krisztus-i szeretet. Ez az érzés a gyermekben eleinte kicsiny, de azután az élet-tapasztalat sok karácsonyán keresztül egyre inkább nagyobbra nő és elmélyül.

A karácsony mindig emlékeztet és egyre tanít: Azt ismételteti, hogy az élet örök, de csakis a szeretet szaván és annak jó cselekedetein keresztül.

"Ha a szeretet nincsen én bennem, semmi vagyok", mondta Pál apostol. Karácsony nélkül sokkal kevesebbet éreznénk abból a szeretetből, amelyre szükségünk van.

Advent első vasárnapjával kezdődik az egyházi esztendő, - a Jézus eljövételének várásával -, de a lelkünket egyszerű pásztor emberek módján csakis akkor adhatjuk át Őnek, ha a Betlehem-i elképzelt jászol elött mi is térde-fejet hajtunk.

A napkeleti bölcsek a legdrágábbat - aranyat, tömjént és mirhát - adták a kisdéd Jézusnak. Nekünk az örök Krisztusnak sokkal többet kell átadnunk: A szívünket, amely sokszor sebzett és gyenge, de a szeretetre mindig képes, hiszen az Úr Jézus nemcsak a szeretetét adta, hanem az életét is feláldozta érettünk.

A karácsony a szeretet és a megbékélés ünnepe. És a jó, vagy kopott ruhájú Véréink december 24-én este mindenütt elgondolkoznak... Annyi bizonyos, hogy a képzeletbeli fenyőgaly mindenütt ott van, hiszen a régi emlékek elképzelt ereje - a hitünkön keresztül - sohasem hagyhat bennünket cserben!

És a különböző vallásban, de egy hitben élő magyarok hatalmas orgoná tól és kicsi harmoniumoktól, sőt rádiótól is távol - magukban így énekelgetnek: "Mennyből az angyal lejtött hozzátok pásztorok!..." és "Dicsőség Menyben az Istennek!..."

A könnyek sok helyen aláperegnek, de ezek a szeretet tiszta könnyei, amelyek minket nemcsak a jó cselekedetekre, hanem a vállvetett közös munkára is köteleznek... és éppen a Jézus Krisztus nevében!

Anonymus.

MATER DOLOROSA.

Szellő se száll. A révült csendben
 önnön szívének tompa gyásza
 rezdül csupán, mint vérző, sebzett
 galamb bús szárnypróbálgatása.

Tudja, hogy minden emberszívben
 pusztít a bűn, mint fát is átrág
 az éhes szű, de testet öltött
 az Ige, Megtartó, a Váltóság, -

szavak, fogalmak zsongnak benne,
 balzsamosak és bódítóak,
 mit elme nem, csak szív fogad be
 s mi szívet tart meg hűnek, jónak.

S őár gyásztól roskad, mint a tört nád,
 s szemmel csak sziklasírt figyelget,
 szívében Betlehem ragyog fel,
 a régi éj, a régi Gyermekek.

Fehér kezén aloé-illat
 temetést hirdet, s mégis árnyak,
 mik ráhullnak, czüstsugárrá,
 ígész fényességgé válnak.

Azóta így áll híva, várva,
 azóta így int tárt kezével,
 s fényre varázsol gondot, árnyat,
 szívünk, ha fénykörébe ér el.

oooo

Kisjókai Erzsébet.

VILAGOSTÓL-SZEGEDIG!

(folytatás)

Egy év elröpül, és György szakaszvezetővé lép elő. Szép, sűrű
 fiú, 26 éves, szorgalmas és tehetséges is, mert pár hónappal utánna a másik
 két vizsgázó mellett toronymagas a tudása. Szolgalmi szabályzat, látási-
 tás, tereptan, hadseregszervezés a legkiválóbban megy, és amikor a szakasz
 elé állítják - Golderspach magában sugárik - a határozottsága, meg a helyes
 és csengő vezényszava miatt. Utánna az ezredes a kapitányhoz elismerőleg
 szól: - Az ön érdeme, hogy ilyen kiváló tisztit sarjadékokat kapunk. -

Golderspach a fiúval még az nap beszél, és most fog vele elő-
 szőr kezét: - Az ön érdeme, hogy ilyen szép eredményt ért el. A könyveket
 tartsa meg és forgassa tovább. Pár hét és elmegy, hogy boldoguljon. Legyen
 mindig kitartó és becsületes! Még ma írjon az Édesanyjának, és biztosság
 okáért én juttatom azt hazájába! -

Pár hét múltán a két férfi útja elválik, de másképp, mint ahogy
 gondolják. A kapitányt ugyanis nagy hirtelenséggel Nagyszebenbe helyezik,
 pedig jobban szeretné, ha távozása a fiú tanfolyamra való vezénylese után
 történnék...

A 12 éves Milike úgy válik el Györgytől, mintha a huga volna.
 Igaz, csóki nincsen, mert a nevelés ennek ellene mond, viszont ennél többet
 ad: Magyarul írott levelet, melyben négy éves ismeretségük szépségéről
 beszél és kéri, hogy sorait az anyai levél mellé tegye. György ezt olvasat-
 lanul is érzi, hiszen már ismerik egymást, és ezért kétkézzel fogja meg a
 leányka kezét. - Kedves kicsi Milike, köszönöm, sokszor köszönöm, hogy olya
 jó volt hozzám. Higyje el, alakját, hangját, személyét sohasem felejttem el!
 Az erős férfi ellágyul és a kis kezét megcsókolja.

Igy lesz a 12 éves osztrák gyermekből majdnem nagylány, a ma-
 gyar fiúból pedig egészen árva. Mert árva az, aki jóakaró nélkül marad,
 kit gyöngéd hang már nem szólít meg, de helyette megtudja, hogy az ezred
 ezuttal csak egyet küldhet tisztit tanfolyamra, és az nem ő, hanem egy oszt-
 rák.

Nem panaszkodik, de a szakaszvezetővé előlépett Brandt mindent
 megérez és a várakozás közt - a maga módja szerint - a biztatást adja. Pe-
 dig fáradt és beteges, de érdeklődik: és gyengéd szava mindig jól esik.

György összekuporgatott zsoldgarasáiból katonai könyveket ho-
 zat, és erős ütemben tovább tanul. Milike búcsú leveléből egyre fülébe
 cseng: "Tudja, ha tiszt lesz, akkor még büszkébben nézek magára!"

Az oroszparancsnok az új tanfolyam előtt Kenesseytől ismét vizsgát követel, és az a mult. korinál is jobban sikerül. Erre kezet fog vele és megígéri, hogy a tanfolyam parancsnokság figyelmét rá felhívja.

György különösebben nem hatódik meg, inkább akkor, amikor a jó Brandttől búcsuzik, ki valahogyan ellágyul, mert 9 év mégis nagy idő és viszontlátásban már nem bízik.

A tanfolyamon 3 magyar van, de a 3. -ről közben kiderül, hogy már "Schwarzgelb", aki mesterkedésével a vezető-tanár kedvencévé válik.

György magyar társával tanulgat együtt, de mással is, és önzetlen szívére nézve is mindenkit fölülmúl. Közben lelke méginkább erőre kap, hiszen végre, most, 10 év után olvashatja először az Édesanyja sorait. Így már 3 level van egymás mellett, a szögny Kossuth-bankó oldalán. Fő, hogy egészségesek, a föld ismét az övé, de haszonbérbe adták, és Szegeden laknak, a szép és nagy Ida taníttatása és zongora leckéi miatt.

A fiú átszellemült arcát a levél fölött egy cseh meglátja:

-Nagyon szereted? - kérdi tolakodóan.

-Végtelenül - válaszolja távolbanező szemmel...

-És mikor lesz az esküvő? -

-Az Édesanyám írt! -

-Hja vagy úgy! - mondja kedvetlenül a másik és dehogyan tudja mi az, amikor az árva magyar végre azt a réges-rég-óta várt és sóvárgott hazai üzenetet olvashatja. És hogy most már az összeköttetés is meg van, s jöhetnek-mehetnek a szerető sorok...

...A tanfolyamnak nehezebb része az, amikor az osztrák szellemet, hadvezetést, tábornokokat agyba-főbe dicsérik. Kenessey szemében ugyan is hősi halált halt Götz és Hentzi altábornagy folytonos emlegetése erőltetett, Van der Nul és Puchner altábornagy gyakori futása nem "óriási" hadművellet, és Jelliasich, Windischgratz tevékenysége korántsem félisteni.

A volt vörössipkás tizedes néha maga elé idézi Damjanich egy mozdulatát, György büszke fejtartását és a 26 éves Klapka nagy kitartását. Ez harcászati órán jut az eszébe, és a tanár néha-néha melegen néz rá, melyből Kenessey megérzi, hogy az a egyszerű Golderspach biztosan érdeklődött utána...

A tanfolyam végén természetesen osztrákot hirdetnek ki rangelsőnek, Kenessey a második, azután jön a másik magyar, majd a "Schwarzgelb" és egy cseh. Ez az öt rangelönyzést kap a többivel szemben.

Az új hadapród-tiszthelyetteseknél az-nap még a bevonulási helyőrséget is közlik. György Triestbe kerül és felsőhajt: mégis közelebb jutottam hazámhoz, mintha Mailandban lennék! - Új beosztásában szabadságot rögtön nem kérhet, mert századparancsnoka beteg és a tiszti hiány miatt nyakába szakad a század gondja.

Egy év múlva hadnagy, minősítése kiváló, és a hadostparancsnoksághoz osztják be: a táborkari tiszti mellé. Minden kiválóan megy, s mikor az újabb év letelik, a tábornok megkedveli, és mivel György franciául jól tud, a táborkarba való jelentkezésre ösztönzi.

Kenessey erre teljes nyíltsággal beszél. -Tábornok ur, alázatosan köszönöm a jószágát. Oriási utat jártam be ideig, és egyes állomásokat sohasem felejték el... Mailandban egyedüli magyar voltam a századomnál... Ott, öt éve rangelsőként elővizsgát tettem, de csak 1 évvel később jutottam Wiener-Neustadt-ba... 10 év után kaphattam az első hazai sorolat. Most 31 éves vagyok, és 13 éve nem láttam az özvegy Édesanyámat, meg a hugomat... Rettenetes volna, ha még tovább is távol kellene élnem Magyarországtól!... Testestől-lelkestől katona vagyok, de ennyi idő után rövidesen látni szeretném Enyémet!... Bizó reménykedés közt kérem tábornok urat, segítsen meg, hogy mielőbb Szegedre helyezzenek... A tábornok több mindent feljegyez és végül kezét úgy teszi a férfi vállára, mint annak idején a Golderspach kapitány. Erre gondol György, és szép arca ellágyul. A másik észreveszi és velle érez.

-Ugy-e most valakire visszaemlékezett? -

-Igenis tábornok ur, azt a jószágos embert láttam, aki Mailandban őrvezetővé léptetett elő és a tisztí pályára vezetett. -

A másik mosolyog. -Higye el, a derék embert-akár-milyen nemzetiségű is legyen- mindig kézen fogja és vezetni valaki, az Isten parancsából. Most is így van! Ön, jó és hálás, ezért nemskára hazajut, mert mindig nem nyugszom! -

Csak hogy Triest messze van Wientől és a hadügyminiszterium

ujabb és újabb kérdések megfellelésére kíváncsi.

-Vajjon megbízható-e Kenessey, elfeledte-e már a régi hazai emlékeket, meg a vörössipkásokat, minősítése biztosan kíváló-e és reményt nyújt-e arra, hogy továbbiakban is így teljesíti a kötelességét; az olasz és magyar föld nagy éghajlati különbsége nem kezd-e ki egészségét, végül, hogy nem lesz-e fennakadás a hadtestnél áthelyezésének a gyors kercstülvitele nyomán?

A kérdések megfellelésére jöttek-mentek, és fiatal tiszt áthelyezésre képesen ennyi szőrszálhasogatás abban az időben biztos nem történt. A tábornok hol meölyög, hol bosszankodik, de egyre biztat. Kenessey pedig olyan la hadda lanul dolgozik, mintha idege acélból és hite gyémántból volna! Most sem döhányzik, a nők iránt nem érdeklődik, hanem otthonában gyakran veszi elő a hazai leveleket, meg a lilikéjét. Így egyszer arra dőbben, hogy az idő elrohant, ha némelykor lassan is haladgatott, mert az a ritka jó lány már 17 éves lesz maholnap.

A férfi haza hovatna ír és arról is, hogy Isten segodelmével már nincs meseze a váru-várt vizontlátás!

Igy észrevétlenül majdnem év pereg le, és mikor György nagyobb munkáját viszi a tábornokhoz, az utána szeretettel néz rá. -Kedves Főhadnagy ur, ön minden elismerést megérdemel. -

György csak néz, és természetesen nyelvbottlásnak veszi a dolgot, de a tábornok folytatja.

-Igenis, főhadnagy ur, mert addig jártam oda fön, míg mostani novemberi ranggal főhadnagynak kineveztek. Kárpótlás ez sok mindenért! De a lényeg: két hét múlva indulhat Szeged e, mert az áthelyezés sikerült, és meg van az 5 heti szabadság is tekintettel, hogy 14 év alatt ebben nem volt részer.

Kenessey már sok mindenen átment, mégis meghatódik.

-Oh, milyen jó az Isten!- gondolja, és tekintete, szava csupa

hála.

A jó parancsnok ságázik, és beszéde egy a simogatással.

-Micsoda boldog is lesz a Karácsonyuk! Már csak a jó feleség hiányzik, és sajnálom, hogy nekem n cseen lányom! -

Vizontlátás..., otthon..., 14 év múltán...? Népzselotot felül-múlban megrázó...! Szerecsére azt az briaai örömet is kibírja az anyai szív, viszont nagy fiát úgy szoritja magához, mintha éppen most akarná tőle elven i. És úgy zokog, hogy a romok fehér tisztí bluzt a könnyek még tisztábra mossák. Fogják egymás kezét, és az első félórában általában egy időben beszélnek. Azután hallgatnak, és az előzővő könyveken keresztül, 14 évvel megfiatalítják egymást. A nehéz időket elfeledik és az Édesanya most sem hiszi, hogy a Gyurikája már főhadnagy. A derek fiú fájón látja Édesanyja űszbehaját haját, de vonásait most is igen szépnok találja és úgy hiszi, máris éveket fiatalodott. Ida szintén ragyog a boldogságtól, meg a bátyja iránti büszkeségtől. György egyre meghatottságot érez, hisz' itt-hon van, vágya tehát teljesült. Az éjszakát majdnem átbeszéli, miközben eg re arra az öt hétre gondolnak, amikor indig együtt lesznek!...

Az anya csodálkozik, midőn fiát reggel díszes tábori övvel

látja.

-Tudod Anyám-magyarázza György -csak most gondolt m arra, hogy mégis ma jelentkezem, és a tőparancsnokságra is elmegyek. Ugy érzem, ennyit mégis meg kell tennem! -

Édesa yja mosolyog, és sokáig néz délceg fia után.

Kenesseyt az elfoglalt ezredpara csnok szívélyesen fogadja, de új parancsnoka nevérl szó nem esik. Amagy is, majd bővebben 5 hét múlva.

Azért bekopogtat a zászlóalj parancsnoksághoz is. A ségdtiszt főhadnagy éppen csak leülteti, majd nagyképpel kijelenti, hogy most egy szót sem beszélhetnek, mert a szigorú alezredes ur már várja. Ténylog be is siet.

György az ajtó közelében előgombolja a viharvert zsebkönyvét. Most is benne va az a 3 régi levél, meg a szegény Kossuth-bankó. Csak a Milike sorait veszi kézbe, és fájón ézeti a gondolat, hogy addig nem lehet boldog, amig azt a nagyleányt meg nem találja. Hiszen Ida meglátása óta egyre előtte van, és meghozza úgy, hogy sebesebben ver a szíve.

Nyilik az ajtó, nem törődik azzal; csak nézi azt az öt év előtti levelet és álmodik... Pedig valaki már közel áll hozzá; áll és dermedten nézi a levelet, meg a férfi vonásait, majd fojtottan, magyarul kiáltja -Istenem! Gyuri! -

György tágra mered szommal ugrik fel. Az egész, mintha látomány volna, és mégis valóság, mert a nagyon szép, karcsu és szőke hölgy...

éppen a Golderspach Milike, aki kezét a szívére szoritja, míg a szeme sír, meg novot... Majd megragadják egymás kezét, nézik-nézik egymást, és sohat, igen sokat mondanának egyszerre.

-Oh, kicsi Mili! Micsoda boldogság! Éppen magára gondoltam, és ime: a régi leveléből kilépett. Van Isten, mert viszontláthatom!-

-Gyuri és főhadnagy! Most megismétlem a leveletem, hogy büszke vagyok magára!-

-Azért is boldog vagyok -rohan a szóval György- hogy éppen ma jöttem ide. Mert képzelje drága Milike: 5 hét szabadságot kaptam. Egyébként ide helyeztek, a jelek szerint éppen az Édesatyja zászlóaljához! Mit szólsz ehhez?-

Milit még szebbé teszi pirulása. -Azt, hogy boldog vagyok, és a kezét most már sohasem engedem el!-

György arca tüzben ég. -Még szabad a keze drága Milike?-

-Igen, kedves Gyuri, mert egyre magára gondoltam. Öt éve megcsókolta a kezemet, és akkor mintha a szívemet is megcsókolta volna? Azóta nagy lány lettem, és a maga kedvéért egyre tanultam a magyar nyelvet.-

György meghatottan bólint. - Oh, Milike, nagy dolgot tanultunk egymástól: a hűség nyelvét és a többi... már Isten kezében van!-

Sok személyi és családi dologról boldogan beszélnek. Majd Mili lelkendezik. -Ha a segédtiszt kijön, mi egyszerűen bemegyünk!-

György fészéssel szól. -Oh, alig várom, hogy lássam a szigorú alezredest, ahogy a fontoskodó segédtiszt mondta:

Jön is már az emlegetett főhadnagy, és csak elhül, amikor a fiatalok a nagy ajtón szólnélkül bekopognak.

Odabenn Mili könnyek közt mondja. -Apa, végre megtaláltuk egymást!-

A jó Golderspach pedig csak pillanatig tétlen, mert azután Gyurkát karjába öleli és megcsókolja.

-De Apa, te engem megoláztál -mondja tündöklő boldogsággal Milike.-

-Mindennek eljön az ideje- szól csupa jóssággal az alezredest, miközben a fiatalok kezét megfogja. A hangja meghatott: -Fiam mindig szerettelek, csak nem mutathattam ki igazán! Figyelemmel kísértem utolsó éveidat is, és örülök, hogy Isten így rendelkezett. Már régóta kártnom idehelyezésedet, és látod egyszerre kerültünk ide. Mennire szeretném már látni Szeretteidet! A Mindenható megáld bennünket, mert úgy érzem: megérdemeltük.-

...Idegenben, a fojtogató honvágy miatt igen nehéznek, és sokszor szinte reménytelennek látszik a jövő... Az évek múlnak, s úgy érezzük, az ég teljesen beborult és az életünk sivár s lélelmélküli.

De azért sohasem feladjuk, hogy nagy viharok után mégis kisüt a nap, nehéz tél utá életet adó tavasz következik, és a halált feltámadás váltja fel...

Ne etti és egyéni boldogság lehetett 1849 után, és így tör énik 1945 nyomán is...

A sok megpróbáltatás és szenvedés egyszer véget ér, és a magyar itartás katonái Isten segítségével hazakernek, hogy új életet kezdjenek... És még sokan lehetnek boldogok, az ő hitük és érdekük szerint!...

v. Borcsiczky Imre

00000

CÍMVÁLTOZÁSOK.

Közig. vezetőnk, v. KIRÁLY GYULA czds új címe: Rua John Harrison, 299-Lapa-SAO-PAULO, Brasil.

B.L. SZERESZTŐSÉG új címe: Nansenlaan 29. UTRECHT. Holland. Europe.

00000

ÉVFORDULÓRA.

Kettő nappal előbb "szabadították fel" a községet az oroszok régi n ugalmából, amikor végig futott a hír az amugy is megriadt lelki lakosság között: 12 magyart elfogtak az oroszok, csendőbrök voltak. Mind szép, doré, magas termetű emberek; őrmesterek, törzsőrmesterek, talán magasabb rendfokozatu is volt köztük. Nagyobb távolságra lemaradva, egymás mögött kettesével, hársával próbálták átjutni a községen, amikor annak végénél az oroszok észrevették őket és mindannyiójukat elfogták. A község hentesének husfeldolgozó üzemében, a pincébe vannak bezárva. Kettőzött orosz

XII. évf. 11-12. sz. levél. Bajtársi Levél. 82. oldal.
Őrszemek Őrzik Őret; azt a hírt terjesztik róluk, hogy kémek, elfogatásukkor pisztolyokat és kézigránátokat is találtak náluk, éjjel akarták megtámadni a községet. Kivégzik Őret.

E hír a község egész lakosságát úgy lesújtotta, mintha családjukhoz tartoztak volna a szerencsétlen foglyok. Nem kellett a munka senkinek, szomorúan ödögtek az utcán az emberek. Szerették volna megőszliteni a husfeldolgozó üzemet, de az orosz katonának senkit se engedtek annak közelébe, mégis megtudták, hogy ütik-verik, kínozzák az elfogottakat.

A községben lakott egy olyan ember, aki az első világháborúban Oroszországban volt fogoly s jól beszélt oroszul; őt rendelték ki tolmácsnak "a felszabadítókn". A tolmács is megerősítette a hírt, hogy a foglyokról azt állítják az oroszok, hogy kémek, a falu éjjeli megtámadására készültek; a község határának a Dráva felüli részén még harcoló magyar csapatokhoz tartoztak. Bármennyire is kínozták az elfogottakat, nem adtak felvilágosítást semmiről. Még nevüket sem mondták meg, igazolvány vagy más írás nem volt náluk, amiből az megállapítható lett volna.

Égész napon át tartó kínzások után 11-et tarkólvéssel, elzárási helyükön kivégeztek: Egyenként lőtték agyon őket. A kivégzés megkezdésekor a legfiatalabb észrevétlenül odacsuszta a tolmácsnak édesanyja fényképét és kérte, hogy adja át azt a Pécesset lakó anyának, s közölje vele, hogy hol lesz a sírja. A 12-ik, állítólag egy főhadnagy, a parancsnok közvetlen a kivégzés előtt rátalált a pincéből egy másik utcára vezető titkos kijáratra - ezt az oroszok nem fedezték fel- és azon keresztül megszökött.

A kivégzettek drága tetemeit másnap egy közös sírba, a katolikus temetőben hantolták el a sírásásra kirendelt emberek. Temetést nem engedtek meg az oroszok. A papok éjjel szentelték be titokban a sírt, amikor azt senki sem láthatta. Nem volt szabad a sírra keresztet sem állítani, sem a sírt rendben tartani. Később, amikor a kivégzést végrehajtó oroszok elhagyták a községet, a papok látták el a sírt kereszttel. Sírfelirat: "Itt nyugszik 11 ismeretlen magyar katona". E sírnak rendbentartását, arra virág helyezését később sem engedte meg a párt.

Ugyancsen temetőben temették el a későbbi harcokban elesett bulgár kommunista katonákat is, azonban a bajtársaink sírjával, külön-külön sírba, rendezetten, két sorban. Ezek a sírok állandában tele voltak virággal. A párt kötelezte ugyanis az iskola vezetőségét a bulgár sírok rendbentartására, s így iskolás magyar gyermekek gondozták azokat. Ezeknél a síroknál rendezte a párt a hősi vagy más "nemzeti ünnepeket" is.

Pár évvel később, egy távollétében halálraitelt magyar bujdosó került a községbe, aki értesült Bajtársainkkal történt gyalázatos és igen szomorú eseményekről. Ő olykor nappal is, de éjjel igen gyakran felkereste Bajtársaink elhanyagolt, avarral benőtt sírját. Ösztönszerűen vonzotta magához a sír, sokszor fél éjjeleket is töltött ott, emésztődve a már kivégzettek és a saját sorsán. Hiszen csak annyit különbség volt közöttük, hogy rajta még fel nem találása miatt nem hajthatta végre ugyanaz az önkény a gyalázatos ítéletet, amelyet amazokon már elkövetett. Éjjelente néhány szál virágot átrakott a bulgár sírokról Bajtársaink sír-keresztjére, amelyeket másnap, hóra reggel a temetőben minden esetben eltávolított. Félt a párttól. Gyakran látott a közös sírtől nem távollevő padon üldögélni magyar anyákat, kik közül az egyik, a pécsi édesanyja volt.

Halottak napján -1947 őszén- történt, hogy a ház népe, ahol a bujdosó lakott, a temetőbe ment halottjaik sírjához. Ekkor a bujdosó bezárkózott szobájába, hogy ott magára hagyottan, lélekben keresse fel az igazságtalanul kivégzett bajtársi halottjait. Gyertyákat gyújtott emlékükre, és ezek gyér fényénél mélyült el a róluk való emlékezésbe. A bensőséges emlékezés annyira felzaklatta lelkét, hogy szinte önkívületi állapotban, egy kapát fogva hagyta el a lakást és ment el a temető melletti erdőbe. Itt várta be, amíg a temető elnéptelenedett, s szinte rohant Bajtársaink sírjához. Megtisztította azt az avartól, s a temető más sírjain hagyott és a bulgár sírokról is leszedett, félig már leégett gyertyákkal gyönyörűen kivilágította a névtelenek közös sírját, amelyre a bulgár sírokról az összes virágot és koszorút is átrakták.

A háziak közben visszaérkeztek a temetőből és kétségbe esve állapították meg, hogy a bujdosó nincs otthon. Szobájában gyertyafüst gomolygott, s így rosszat sejtettek. Elrohantak a bujdosó egyik ismerősehez, aki feleségével együtt azonnal elsietett keresésére, és most eszükbe jutott, hogy ő gyakran zúgolódott a magyar katona sír elhanyagolásáért, ezért a temetőbe is benéztek. Az ott látottakból nyomban megállapították, hogy a

nagy változás csak a bujdosó névvel lehet, de őt már nem találták ott.

A keresők is kötelezve voltak a bulgár sírok rendbentartására, ezért azonnal a papokhoz mentek, és velük együtt, reggelre, már visszaállították a temető előbbi rendjét.

Bajtársaink sírja ismét csupasz maradt, de tiszta volt, mert az avart nem ültethették vissza. Amikor az 1956-os szabadságharc visszaadta rövid időre a szőbenfőrgő község lakosságának szabadságát is, márvány sírműveket helyeztek a névtelen bajtársi sírra.

Nyugodjatok békében megdicsőült kedves Bajtársaink Mária földjében! Ő és a község lakossága soha el nem muldó szeretettel veszi körül hősi sírokat! Bujdosó bajtársotoknak el kellett hagyni a Hazát, nem kérésre, hanem fel többé sírhantokat, de imája elszáll Hozzátok minden igaz magyar imájával együtt a halottak napján mindig!

ooooo

Bujdosó.

GRÓF TISZA ISTVÁN MEGGYILKOLÁSÁNAK CSŐ. VONATKOZÁSA.

Az 1918. októberi, u.n. "Őszi rózsás" forradalom egyik legelvetemültebb gaztette gróf Tisza István, a hatalmas és igaz magyar államférfi meggyilkolása. E gyilkosság híre még a forradalomtól mámoros tömegben is mélységes megdöbbenést keltett, és azt a többség minősíthetetlen gátságnak, gyávaságnak tartotta. Ennek a bűncselekménynek cső. vonatkozásai is voltak, ezért érdemes arra visszaemlékezni, de meg azért is, hogy a még suttogó tévhitet vagy rosszakarutól véleményét a megfelelő értékre szállítsuk le.

Az esemény teljes megértése és tárgyilagos mérlegelése érdekében érintenem kell a H.M. 1914. augusztusában kiadott azon rendeletét, amelyben felszólította a csendőrség tagjait arcvonalbeli szolgálatra való jelentkezésre. E rendelet kárpén a lelkesedés és jelentkezés nem számított méreteket öltött. Jellemző ennek arányaira, hogy az önként jelentkezők közül jó egy páran nem bírták bevárni a szolgálati úton való döntést, hanem engedély nélkül, elhagyva béke beosztásukat, a volt honvéd csapatostüknél jelentkeztek harctéri szolgálatra.

A tömeges jelentkezés következtében a Testület márcól-holnapra elvesztette drága, szakképzett tagjainak jórészét, amit a háborús viszonyok közepette pótolni nem lehetett.

Első sorban a nagy létszám hiány mért komoly csapást a közbiztonsági szolgálatra, pedig a háborús körülmények folyamatosan termelték ki az újabb és különleges teendőket. A felső vezetés úgy próbálta a közbiztonsági szolgálat csődjét elkerülni, hogy a cső. őrsőket népfelkelőkkel töltötte fel. Ez az intézkedés a létszámot számszerűen javította ugyan, de az alapvető bajokon nem segített. A népfelkelők egyenként és összesen is igen derék magyar emberek voltak, csak a cső. szolgálatra alkalmatlanok. Koruk 35-50 év között mozgott, közbiztonsági szolgálatra való kiképzésükre sem idő, sem alkalom nem volt, de még ha lett volna is, koruknál fogva nem sok erőt énnel történhetett. az.

Ahogy nem lehet meg nem művelt földbe eredményesen vetni-ültetni, úgy nem lehet szakképzettséggel nélkül közbiztonsági szolgálatot sikeresen teljesíteni!

A tapasztalatok alapján meggyőződéssel állítom, hogy ha a karkhatalom egészében hivatások csendőrből állott volna, a sópredék nem csínál forradalmat és gróf Tisza István is életben marad.

A gyilkosság lefolyása: Október 29-én a 7. karkhatalmi század parancsot kapott, hogy Tiszáék által lakott Arena-úti villa őrsőre 1 pk. és 8 főből álló osztágot vezényljen 24 órai felváltással. A vezényelték parancsnoka egy kákczi nevű cső. őrm. volt, a többiek népfelkelők.

A helyszíre érkezés után a pk. azonnal jelentkezett Tiszánál, aki a villa szuterén helyiséget jelölte ki tartózkodási helyül azon meghatározottabb kívánságával, hogy az őrség tagjai teljesen fegyvertelenül, a legkisebb feltűnés nélkül mozoghatnak csak a villában. Nehezételést is kifejezte kirendelésük miatt, s nyomatékosan jelentette ki, hogy ő, mint huszár ezredes, semmiféle fenyegetéstől meg nem ijed.

Október 30-án olyan óriási tömeg mozgott a Mosonyi utcai rendőrlaktanya környékén, -ez volt a 7. század elhelyezési körlete-, hogy a kirendelték felváltására gondolni sem lehetett, de élelmezésük -nagyobb nehézség leoldozása után- biztosított.

Október 31-én, a kora délutáni órákban két ismeretlen, rossz kinézésű fiatal ember ment a villába, s egyenesen az őrség elhelyezését ke-

resték fel. A népfelkelőktől érdeklődtek Tisza hogyléte és külményei felől. Ráloczi Örm.-nek azt mondták, hogy szeretnék látni Tiszát, de az ő kitérő válasza után, kifogástalan magatartást tanúsítva, elhagyta a villát. E terepszemle után, 5 óra tájban, öt férfi jelent meg a villában azzal, hogy Tiszával beszélni szeretnének. Ráloczi Örm. a helyzetet és kívánságot jelentette Tiszának, aki hajlandó volt fogadni az ismeretlen embereket. A válaszközlése után az öt közül 3 Rákócziával együtt Tisza dolgozó szobájába ment, 2 pedig azon helyiségben maradt, ahol a 8 népfelkelő tartózkodott. A dolgozó szobában Tisza a 3 embert a felesége és egy nő rokona társaságában fogadta, ahol rövid szövtálas után azok egyike-egyikének használatával a hírneves államférfit meggyilkolta.

A gyilkosság után, pár órában belül parancsot kaptam az őrség magatartásának kivizsgálására. Eppen csak megkezdtem ezt, amikor ténykedésem megszüntetését rendelték el. Mégis sikerült a következőket megállapítanom:

Tisza az őrszolgálatot teljesen megbénította azzal a makacs elhatározásával, hogy annak még fegyvertelen teljesítését sem engedélyezte a villában vagy annak környékén. A népfelkelők unottan üldögéltek a kijelölt tartózkodási helyükön, de meg a törtenékek hatása alá is ke ültek, s a gyilkosokkal szemben nem voltak elővigyázatosak. Előnytelenül befolyásolta az embereket, hogy többmint két napja álltak szolgálatban, és az utolsó 24 órában nem volt ennivalójuk. Tudomásukra jutott az is, hogy a század népfelkelő legénységének 95-98%-a engedély nélkül elhagyta beosztását és hazament.

A forradalom lezajlása után Ráloczi Örm. magatartása úgy fegyelmi, mint hadtörvényszéki úton is elbíráltatott, de hanyagság vagy mulasztás nem lett törvére megállapítva. Sőt a polgári vádlottak törvényszéki tárgyalásán beigazolást nyert, hogy a szerencsétlen körülmények összetelállozása folytán nem tudhatta megakadályozni a gyilkosságot.

A háború időtartamának kitolódása, a fokozódó reménytelenség és egyéb körülmények a közbiztonsági viszonyok egyensúlyban tartását nagyon megnehezítették. Az egyensúlyt csak nagy erőfeszítéssel és fokozott felelősségérzettel sikerült fenntartani. Nagy teherterelt jelentett e szolgálat ellátására, hogy államrendőrségi területen is igénybevetették csendőrséget. Magában Budapesten két csb. karhatalmi századot állítottak fel 1916-ban, amelybe beosztott jelentős csb. erő a háború végéig ott maradt. Az említett karhatalmi egységek 10% u. y. n. is hivatásos csendőrökből állott, 90%-ban népfelkelőkből. E cikk írja a 7. karhatalmi századnál teljesített szolgálatot, mint beosztott tiszt.

A most leírtakból tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy a felső vezetésnek 1914. augusztus havában kiadott, első már ismertett rendelkezése a forradalom alkalmával és annak függvényeiben is éreztette előnytelen hatását.

Végül nem lesz érdektelen megjegyeznem, hogy a gyilkosság egyik súlyos szabadságvesztésre ítélt vádlottja, Kéri Pál ma New-Yorkban szabadon írja gyalázó cikkeit a baloldali sajtóban, melyet magyarul beszélő, de nem magyar emberek szerkesztenek.

oooo

bzs.

EMLEKEZZÜNK...

Már 20 éve, hogy a II. világháborút megelőzően egyrészt a Felvidék visszakerült a megcsönkített Magyarországhoz. A kiadott rendelkezés értelmében nekünk, az "anyaországi" csendőröknek nem volt szabad átlépnünk a bevonuláskor a visszatért területre, bár éveken át mi láttuk el a közbiztonsági szolgálatot a trianoni határon. A határvaész alakulatok csak a határellenőrző szolgálatot végezték.

A rendelkezés értelmében azonban jelentkeznünk kellett a területet átvéő csapatok legmagasabb rangú parancsnokánál I. vezérkarf ezredesnél. A honvéd csapatok indulásra készen felsorakozva vártak az Ipoly hídon való átkelésre. A helyi őrs 3 járókötél és öpk-val szolgálatba vezényeltem, hogy esetleges felvilágosítást és tájékoztatást nyújtson az új őrsnek.

Az átadás, illetve átvétel megkezdődött. Az elővéd csapatok már vonultak át az említett hídon és a cseh csapatok vonultak vissza. Minden a rendes mederben folyt. K. község egész lakossága állt sorfalat a volt cseh oldalon, és lelkesen, könnyek között, kitörő örömmel ünnepelték a bevonuló honvéd csapatokat.

A község volt magyar képviselő testülete, élén az utolsó községi bíróval és a plébánosával várta a csapatok főparancsnokát, aki az át-

vonuló csapatok között törzskarával vonult.

A községi bíró L. vezérkari ezredest szeretetteljes, keresztelendő, de szívből jövő beszéddel köszöntötte, melyben fogadalmat tett a község labosságának nevében, hogy újra hű fiait lesznek a szent magyar Hazának. Kihangsúlyozta, mennyire várták már a visszacsatolást, és egy percig sem szünetel meg hinni abban, hogy újból visszatérhetnek a régi Hazájukhoz. A visszacsatolást tárgyaló napok alatt a község lakossága nem tudott dolgozni, mindenki a rádiók mellett ült és várta az új híreket, majd a döntés után lázas türelmetlenséggel ezt a pillanatot. Az elmúlt éjszaka sonki som tért ny.govára, és éjjeltől kezdve gyülekeztek már a híd előtt, hogy le ne készenek az ünneplésre.

Az ezredest válaszában biztosította a visszatért terület lakosságát, hogy a m.kir.honvédséggel újból visszatér a rend, a béke, a lakosok újból teljesen egyenértékű polgárai lesznek a Hazának, és a kormányzat nem tesz különbséget az idegen nyelvet beszélő kisebbség és a magyar között. A kormányzat módot talál arra is, hogy a megszállás alatt elkövetett sérelmek a lehetőséghez mértén orvosoltassanak. A közölték nyomán a kormányzat joggal elvárja, hogy a visszatért lakosság is ugyanolyan hűséggel, ragaszkodással, állampolgári kötelességgel áll Hazája mellett, mint az anyaországi lakosság. A mai naptól kezdve megint a m.kir.honvédség áll őt az új határokon és nyugodtan hajthatja fejét álomra minden egyes lakos, mert a régi biztonság lesz honos a visszatért területen.

A község plébánosa Isten áldását kérte a magyar honvédségre és mint volt t.táb.lélekész fogadalmat tett, ha kell, úgy a lakossággal együtt kész megvédeni a határokat, esetleges véraldozat árán is.

A plébános beszéde alatt egy öreg anyóka, az eddig kézben szorongatott zsebkendőjével személt törölgetve, egyszerre felzokogott. Különösképpen nem volt az feltűnő, hiszen a javakörabeli férfiak, asszonyok, lányok szeme is könnyes volt attól a szívből jövő örömtől, melyet a honvédség megjelenése, a cseh katonaság elvonulása váltott ki.

A honvéderők parancsnoka a hivatalos beszédek elhangzása után az összegyűlt lakosság közül többeket megszólított, és érdekfűzőt helyeztük ki; megszólította a még mindig síró öreg asszonyt is. Ő aztán elmondotta, hogy egyetlen fiát, mintegy 3 hónappal ezelőtt, holtan találták fel a pincéjüktől hazafelé vezető úton. Rajta több, közséjüktől származó, sérülés volt. Annak idején az esetet jelentette a cseh csendőrnök, akik be is vezették a nyomozást, de a tettest kideríteniük nem sikerült. Kérte, hogy a parancsnok úr újból nézessen utána e dolognak.

Parancsnokommal mi már gyalogosan a cső.laktanya felé igyekeztünk, mert őt időközben sürgősen telefonhoz hívték: a vezérkari ezredest egy cső.tisztet kérettek magához a gépkocsin utánunk küldött parancsnok-tisztje útján. Parancsnokom engem rendelt ki.

Leírhatatlan és felodhetetlen az a pillanat, amikor a gépkocsiból kiszállva a vk.ezredest úrnál astartam jelentkezni. Amikor az ünneplésre összegyűlt lakosság a csendőrlakomát meglátta, olyan kitörő lelkesedéssel ünnepeltek, mintha rajtam múlt volna lakóterületük visszakerülése. Pillanatok alatt nem volt talaj lábam alatt, vállukra emeltek és éljenztek a m.kir.csendőrséget. A ruhámat csókolták, és csak egy bizonyos idő teltével tudtam eleget tenni jelentkezési kötelességemnek.

A vk.ezds.úr utasított, hogy azonnal vezetem be a nyomozást a már fentebb említett gyilkossági ügyben, s meghagyta, hogy annak befejezése után az eredményről távbeszélőn tegyünk jelentést.

Azonnal intézkedtem, hogy az egyébként is rendfenntartó szolgálásban álló öpk., aki tökéletesen beszélt a tót nyelvet is, vezesse be a nyomozást, magával vivén a másik két járőrt is.

Laktanyánkba visszatérve parancsnokomnak jelentést tettem a kapott meghagyásról és annak mikénti foganatosításáról, ő pedig felsőbb helyre jelentette azokat. Az intézkedést felsőbb helyen jóváhagyólag tudomásul vették.

A járőrök a nyomozást úgy lo^h körül vezették be. Ugyancsen nap, késő délutáni órákban, 18^h-19^h között a lakáson csengetett a telefon. A helyi öpk. jelentkezett. Azonnal az irodámba mentem, ott vár az öpk. és egy járőr, köztük megbilincselve a tettest. Mindent beismert, sőt az esettel összefüggő tárgyi bizonyítók is aladt.

Az öpk.részletesen jelentette a nyomozás mikénti lefolytatását és a tettest elfogását. Az utóbbit megkérdeztem, hogy a cseh csendőrnök nem vezettek be ellene nyomozást?

-Nem Uram, azok csak akkor találták meg bármely bűncselekmény tettesét, ha azt valaki a kezükbe adta. Én egész kis gyermek voltam, amikor a mi területünk a csehekhez került, így csak homályosan emlékeztem a magyar csendőrök tollas kalapjára is. Amikor azután ezek a csendőr urak a községünkben megjelentek, az idősebb emberek mind azt mondták, most már nem lehet azután semmi úgy elkövetni, hogy a "mi csendőreink" azt fel ne derítsék. Most már nyugodtan alhatunk, és vigyáznak ránk.

-És miért bicskázta meg T. Jánost? - kérdeztem.

-Nő volt a dologban Uram. Mi Jánossal a legjobb barátok voltunk és akkor is csak mi kóttan voltunk az ő pincéjükben. Hazafelé menet történt a dolog, mert mindkettőnkben bor is volt bőven. Én nem akartam megölni, és csak masnap tudtam meg, hogy meghalt; mert amikor megszártam, utána együtt tettünk meg még pár lépést, s csak azután esett el. Azt gondoltam a bor hatása alatt. Senkivel nem találkoztam útközben, így senki sem gyantotta, hogy én, a legjobb barátja öltem meg. A pincéjükben sem látott senki bennünket együtt. A cseh csendőrök a fél falut kikérdezték, de még azt sem tudták meg, kivel volt János a pincéjükben.

Ezek a csendőr urak meg azon kezdték, kivel látták Jánost utoljára? Több ember akadt, aki látott, litánia után, beszélgetni bennünket a templom előtt. Így aztán mindjárt hozzám jöttek, el kellett mondanom meddig és hol voltam Jánossal együtt. A kérdéseikből azonnal tapasztaltam, itt nehéz lesz a helyzetem, hát hamarosan el is mondtam mindent, ahogy történt. A kést is elbámultam, mert láttam, itt nem lehet tagadni.

Az öpk. még jelentette, alig tudtak mozogni a sok kiváncsiságtól. Jőformán az egész falu ott volt a községháza előtt, és ünnepelték a m. kir. csendőrséget.

A következő napon már az illetékes új úrs járórjei is megjelentek a községben, akiket más útvonalon idéztettek új állomáshelyükre.

A nyomozás eredményéről L. vk. ezredesnek távbeszélőn még aznap jelentést tettem.

Arról nem írok, hogy mennyire emelte a tekintélyét, megbecsülését Testületünknek, és mily tiszteletet váltott ki egy ilyen és ehhez hasonló eseteknek a kiderítése.

Ők is, meg az egész Magyarország lakossága ma is és mindig várja a m. kir. csendőrség újbóli megjelenését, mert azzal a ténnyel nemcsak az igazi felszabadulás következik el, hanem a béke, a feltétlen biztonság is, ahol a magyar csendőr teljesít közbiztonsági szolgálatot.

ooooo

ERDOBEN.

Ma reggel, a korai órákban, galyszedéssel foglalkozom, és a közeli erdő részben jócskán találom tűzrevalóra. Az anyagot kis tisztásra hordom és kisebb darabokra törögetem. Gépiesen végzem a munkát, sietek, hiszen halásomon már új tennivaló vár.

Egyszer csak enyhe zörgést hallok, mely egész közelembe jut, mire arra fordulok, és legnagyobb meglepetésemre jökorra őz áll előttem. Távoltság 5 lépés, és Uram Isten, egyre közebb jön! Ilyen velem még sohasem történt, ezért meg is hatódom és halkán, mintha kicsi gyermeknek szólnék: hívni kezdem.

A zsenge koron jócskán túljutott őzike pedig mindjobban megközelít úgy, hogy kinyújtott karomtól mindössze arasznyira van. A szívem nagyon vor. Nem tudom, mit adnék, ha a kis állatot megsíngathatnám! De végül odébb ugrik, viszont 5-10 lépés után falevelet rágiósál, majd holmi nyőszörgő hangot hallat és újra felém indul. Ekkor látom, hogy a nyakán, borszalagon esengőt hord; tehát emberhez szokott őz, viszont élszakadt valahonnan és örülne a szabadságnak, de hiányzik neki... az ember!

Azért nem síngathatom meg, mert az arasznyi távolság megmarad közöttünk. Majd ismét odébb áll, de újra hallom közelgő csengettyszavát nyőszorgásával együtt, és láthatom orvos, szomorú szemét egészen közelről. Mint ha szívesen barátkoznék és ez rémülésem talán még jobban vonatkozik.

Azután távolabbi helyen dolgozom, és ott a csodakedves állat már nem látogat meg.

Az őze való gondoláson közben... egyszerre csak arra döbbenek, hogy az őz szemében a magam szomorúságát láttam. Mennék, hogy valami államrendhez, megszokott életkörükhöz és formához tartozzam, de lehetetlen.

Hazámtól, családomtól távol legalább olyan egyedül állok, mint ez az őzike. Sőt nehezebb a helyzetem, mert a kis állat -hihetetlenül még ma megkapja becéző szavát, tejet vagy kedves ételét, míg magam ugyan mikor érzem az állam törődését és biztatását?...

Felsöhajtok, és ugyanakkor, messze idegenben sok igaz magyarnak szorul össze a szíve, mert ki tudja, meddig leszünk hazátlanok?

v. Borecsiczky Imre

ooooo

BUCSUZUNK MONÁCSY LAJOSTÓL!

Mónácsy Lajos ezds. bajtársunkat szólította el sorainkból a hatalmas Isten! F. évi október hó 17-én az U.S.A.-ban, Los-Angelesben temették el feleségének és fiának mélyszégyenű fájdalommal a bajtársi részvét mellett. Koporsóján ott volt a II. világháborút megjárt magyar zászló, a clevelandi Cső. Családi Közösség nemzetiszínű szalagos koszorúja és a Californiában élő cső. Bajtársak külön koszorúja is.

Eredményekben gazdag otthoni életét Testületünk korszerűsítésére szentelte, s Pincés Zoltán vörge. úr mellett-mikrődésünk utóbbi évtizede alatt szaktudásával, meglátásaival kimagaslott kortársai közül. Az annyira népszerű, nekünk tanulságos, kedves és szórakoztató újságunkat, a Csendőrségi Lapok-at is több, mint 10 esztendeig szerkesztette.

Az erőltetett munka még a hazai földön kedvezőtlenül hatott egészségére, amely a hontalanság keserű kenyerén még tovább romlott, s különösen az utóbbi években sorát is szenvedett különféle betegségektől. De lelke ópen maradt, és álténe az utolsó 24 órájában is egy boldogabb magyar jövőről álmódott, és megbéltlen, szívesben szenderült el.

Ő már elfoglalta a méltó és tisztessé helyét a Hadak Utjáj, s mi, hátrahagyott bajtársai, pedig csak azt ígérjük Neki, hogy igyekezzünk méltóak lenni magyarnak, mint a magyarnak és magyar csendőri múltjához.

Kiváló Bajtárs, mindig segíteni kész igaz magyar Isten Veléd! Legyen pihenésed háborítatlan az idegen földben is.

Az élő hozzátartozóinak mély fájdalomukra a Mindenható adjon mielőbb gyógyító írt s a me változhatatlanba való megnyugvást.

Közösségünk nevében Vezetőnk: Külön levélben fejezte ki részvétét az övezőnek, aki férjének halálát a gyászjelentésre írott alábbiakkal hozta tudomására: "A túlódalon lévő szomorú értesítés mellett mellékelem férjének utolsó üdvözlőit, nagybecsű szerzetét és mély tiszteletét Altábornagy Urnak, amit halála előtt kért, hogy tolmácsoljam, ha valami baja történne."

ooooo

KÖZLEMÉNYEK, HIREK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Evfordulóra c. cikket egy olyan Bajtárs írta, akit otthon a gazok, távol-
létben halálra ítéltek már 1946-ban. Itéletének dacára csak az oroszok által vérbefojtott magyar szabadságharc után menekült külföldre, amelynek aktív résztvevője volt. 11 Bajtársunk tisztelettel 1944. november 29-től december 2-ig terjedő időben történt. Szándékosan mellőztük a helyiség megnevezését, de Bujdosó tudja s ezenkívül még sok mindent, amit közel 12 esztendőn át tartó bujdosása alatt otthon tapasztalt. Feljegyeztük ezeket, hogy majdan felelősségre vonható: legyenek az árulások s gyalázatos más tettek elkövetői.

HAMILTONBAN VÉGLEGESEN MEGALAKITOTTÁK A TRIANON ELLENI EMLÉKBIZOTTSÁGOT, melynek választás útján elnöke lett Dome Lajos cső. szds., titkára Enyedy László cső. főtörm. és egyik ellenőre Seregélyes Marton cső. főtörm. Bajtársaink.

Örömmel üdvözljük nemzeti ügyünkben Bajtársaink: szerepvállalását, s tisztán kívánjuk, hogy ezen újabb munkásságukat is oly eredményesen folytassák, mint eddigi közösségi tevékenységüket. Találjon példájuk követésre, és a Trianon elleni küzdelemnek legyen mielőbb, minél több magyar csendőri résztvevője.

=====
Ezton köszönettel nyugtázzuk az Ön hozzájárulását a B.L.-re közp. segélyalapra.
=====

A cimváltozásokra, melyeket lapunk példányszámának 81-ik oldalán közlünk, itt is felhívjuk Bajtársaink és Olvasóink szíves figyelmét, hogy közléseimnél a késedelem elkerülése miatt vegyék azokat figyelembe.

Svájci vic. Az iskolában a tanító kérdezi a tanulóktól, hogy ki volt az első ember? Az eg.ik nebuló feláll és mondja: "Az első ember Toll Vilmos volt." "Az nem igaz fiam -válaszol a tanító- az első ember Ádám volt!" A nebuló megvakarja a fejét, miközben magába morogva mondja: "Igen tanító ur kérem, ha a földet is számításba vesszük."

A cigány puskát lopott. Bíróság elé kerül, ahová magával viszi tanúnk a törzs legidősebbjét.

"Mit tudsz bizonyítani és mire tudsz megesküdni?"-kérdi a bíró. "Istenre és minden Szentekre megesküdhetek -nem pedig csak az őrök és kalapácsra-, hogy a puská mindig az apámé volt. Már éveivel azelőtt nála láttam, amikor még csak egy egész kicsi pisztoly volt", felelte a cigány.

A sírásó fia. A vasvári főszolgabíró sorozatos csendháborításért 12 pengő pénzbírságra ítélte N.N. közismert mu. kakerülőt, kit első járőr vezetett elő. Amikor a főszolgabíró megkérdezte, hogy belenyugszik-e az ítéltebe, azt válaszolta a munkakerülő, hogy igen, de ezért két embert el fognak temetni.

A főszolgabírót meglepte ez a válasz, és behívta a járőrt, hogy előtte ismétlje meg a fenyegetését. Midőn a jv. megkérdezte a munkakerülőtől, hogy mit mondott, a következőket válaszolta: A főszolgabíró ár elítélt 12 pengőre, mire azt mondtam, hogy ezért majd két embert el fognak temetni. A jv. figyelmeztette, hogy senkin bosszút ne álljon, mert az alasztófán fogja végezni. A munkakerülő erre azzal felelt: "Eszem ágában sincs valakit meggyilkolni. Nekem nincs keresetem, és helyettem az apam fogja kifizetni a bírságot, & pedig sírásó és egy sírért 6 pengőt kap."

Az orvos-kongresszuson az egyik orosz orvos bejelenti, hogy Moszkvában egy megvalult betegnek üvegszemeket helyeztek a régiók helyébe és az illető vissza tudta látni a látóességét.

Erre megszólalt az amerikai orvos: "Mit szől a mi eredményünköz? Mi egy munkásnak, ainek a gép az ujjait összezúzta, azok pótlására ténen tögyet helyeztünk, és ez az ember most naponta 10 liter tejet ad."

"Van tanuja erre, látta ezt valaki?"-kérdi az orosz.

"Természetes, hogy van, és pedig a maga oroszja az üveg szemekkel, az látta."

Két nő beszélget, miközben az egyik elmondja, hogy az ura állandóan úton van, legfeljebb egy hónapot tölt otthon egy évben.

"Éz igen szomorú lehet rád nézve"-feleli a másik.

"Oh, egy hónap oly hamar elmúlik", hangzott a válasz!

Isten áldásaiban gazdag és kegyelmenteljes Karácsonyt kívánunk Bajtársainknak és Olvasóinknak.

Az új esztendő pedig hozza el rég sóvárgott vágyunk beteljesülését, hogy Hazánkba visszatérhessünk és Szeretteinket magunkhoz ölelhessük!

H A N D S U H R I F T - K É Z I R A T. ADRESS-CIM: B.L. Szerkesztőség.
UTRECHT. Nansenlaan 29. Nederland. Europe

DRUCKEREI!
PRINTED MATTER!
PERIODIQUE!
DRUCKEREN!

Heer
Mr. Dr. Béla R E K T O R
Msr.
Herrn. 376. Eddy Rd.
Cleveland, S. Ohio.

U.S.A.

